

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84154,Sochacki-Zygmunt-Bronislaw.html>
2022-10-06, 13:38

Sochacki Zygmunt Bronisław

SOCHACKI Zygmunt Bronisław (5 X 1877, Lwów – 24 IV 1954, Milanówek), inżynier mechanik, konstruktor maszyn i urządzeń technicznych, specjalista w dziedzinie chłodnictwa. Syn Zygmunta, inżyniera rolnika, i Ferdynandy z Długoborskich.

Po ukończeniu szkoły realnej w Stanisławowie (1896) studiował na wydziale budowy maszyn Szkoły Politechnicznej we Lwowie, uzyskując 2 VII 1900 dyplom inżyniera. Już podczas studiów pracował od 1898 w Fabryce Maszyn „Perkun” we Lwowie, jako ślusarz, tokarz i monter. Po dyplomie pracował w Warsztatach Kolei Państwowych w Stanisławowie, kierując biurem konstrukcyjnym, a potem kotłarnią i montownią parowozów. Od 1905 prowadził zajęcia we lwowskiej Szkole Politechnicznej, która w 1906 wysłała go na pół roku pogłębiania wiedzy w zachodnioeuropejskich fabrykach parowozów, a 5 II 1907 nominowała na profesora nadzwyczajnego i kierownika Katedry Maszynoznawstwa Ogólnego i Encyklopedii Maszyn. Po kolejnych, tym razem rocznych studiach zagranicznych (Włochy, Francja, Belgia, W. Brytania, USA, Niemcy) w 1908, został 6 VIII 1910 profesorem zwyczajnym (najmłodszym w dziejach uczelni) i kierownikiem nowo powstałej Katedry Budowy Maszyn Kolejowych. Kierował też wydziałowym Muzeum, był dziekanem (1911/12, 1914/15), współzałożycielem (1909) i kuratorem (1912–18) Związku Awiatycznego Słuchaczy Politechniki. W 1910 – wspólnie z inż. Janem Weberem – zbudował siłami tego związku jednomiejscowy dwupłatowiec, eksponowany w tym samym roku na Wystawie Awiatycznej we Lwowie. Publikował w miejscowym „Czasopiśmie Technicznym”, m.in. na temat turbin parowych. Podczas I wojny światowej był założycielem i dyrektorem Technicznego Biura Odbudowy Kraju (1915–20), a w 1918–19 kierował budową pociągów pancernych.

W 1920 S. przeniósł się do Warszawy, gdzie założył Warszawską Spółkę Akcyjną Budowy Parowozów „Parowóz” i był jej dyrektorem naczelnym do 1928 (jej pierwszy parowóz wszedł do eksploatacji w XII 1923). Z jego inicjatywy zakupiła ona wyposażenie dla działu prób stali szybko tnącej i narzędzi Laboratorium Obróbki Metali i Metrologii Technicznej PW (kierowanego przez prof. H. Mierzejewskiego). Spółka współpracowała m.in. z A. Xiężopolskim i K. Zembruskim (sam S. projektował parowozy wąskotorowe). S. odszedł ze Spółki po zatargu z Rządem RP, który wyraził zgodę na sprzedaż większości jej akcji kapitałowi belgijskiemu. Od 1932 zajął się projektowaniem urządzeń chłodniczych dla Zakładów Metalowych H. Cegielski Sp. Akc. w Poznaniu, w tym celu został współzałożycielem Tow. Chłodniczego Suchy Łódź w Warszawie. W 1934 zamieszkał w Poznaniu organizując dział chłodniczy HCP. Od 1937 wprowadzał do eksploatacji PKP wagony chłodnie oziębiane suchym lodem (zestaloną dwutlenkiem węgla). S. projektował takie wagony, zaprojektował też m.in. 86 chłodni przemysłowych i 3 instalacje klimatyzacyjne (m.in. dla Muzeum Śląskiego w Katowicach).

Był członkiem Polskiego Tow. Politechnicznego (1904), Stow. Inżynierów Mechaników Polskich (1932), wiceprzewodniczącym Naczelnej Organizacji Inżynierskiej (1935–38).

W 1939 został wysiedlony z Poznania, początkowo mieszkał w Warszawie, a potem w Zakopanem, gdzie od XI 1944 wspólnie z m.in. M.T. Huberem i T. Kluzem zorganizował kursy politechniczne pod półlegalną przykrywką kursów kreślarskich. Po wojnie zostały one uznane za ekspozyturę PW i działały do lata 1945. S. w 1950 objął wykłady chłodnictwa w warszawskiej Szkole Inżynierskiej im. H. Wawelberga i S. Rotwanda.

PSB (S.T. Sroka); SBTP (J. Piłatowicz); SPPT (H. Jost); Łoza.

Politechnika Lwowska 1844–1945, Wrocław 1993.

Bolesław Orłowski

[Poprzedni](#)
[Następny](#)